Nr. DOK-2902

Teisminio proceso Nr. 2-37-3-00999-2021-7

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. birželio 21 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė) ir Algirdo Taminsko,

susipažinusi su 2023 m. birželio 9 d. paduotu **atsakovės D. K.** kasaciniu skundu dėl Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. kovo 22 d. sprendimo peržiūrėjimo,

nustatė:

Atsakovė D. K. padavė kasacinį skundą dėl Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. kovo 22 d. sprendimo peržiūrėjimo, kuriuo jos atleidimas iš darbo pripažintas teisėtu.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skundebūtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Atsakovės D. K. kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais. Pagrindžiant šių teisinių pagrindų egzistavimą, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Taip pat kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus, pagrindžiančius, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, suformuotos bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į nagrinėjamos bylos faktines aplinkybės.

Atsakovės paduotame kasaciniame skunde nurodomi šie pagrindiniai argumentai: 1) apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė DK 57 straipsnio 3 dalį ir nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, dėl to nepagrįstai nusprendė, kad darbdavi ui Rokiškio socialinės paramos centrui nekilo pareiga patvirtinti atleidžiamų darbuotojų atrankos kriterijus. Nors pranešimo atsakovei apie atleidimą iš darbo įteikimo metu kitos darbuotojos atžvilgiu galiojo DK 61 straipsnio 3 dalyje nustatytas darbo sutarties nutraukimo ribojimas (augino vaiką iki trejų metu), tačiau atsakovės atžvilgiu taip pat galiojo DK 168 straipsnio 3 dalyje nustatytas ribojimas atleisti ją iš darbo, nes ji buvo profesinės sąjungos narė ir nebuvo gautas Valstybinės darbo inspekcijos vadovo sutikimas dėl darbo sutarties nutraukimo. Nesant atrankos kriterijų, neįmanoma objektyviai patikrinti, kokiais kriterijais vadovavosi darbdavys nuspręsdamas būtent dėl atsakovės, o ne kitos darbuotojos, atleidimo iš darbo; 2) apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė DK 57 straipsnio 7 dalį, 64 straipsni, 65 straipsnio 2 dalį, dėl to padarė nepagrįstą išvadą, kad darbdavys

nepažeidė atleidimo iš darbo procedūros. Atsakovė nebuvo atleista iš darbo įspėjime apie darbo sutarties nutraukimą nurodytą dieną, todėl vėliau darbo sutartis galėjo būti nutraukta tik bendraisiais pagrindais ir tvarka, įteikiant jai naują įspėjimą, tačiau jis nebuvo įteiktas, todėl atleidimas iš darbo yra neteisėtas; 3) apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė DK 168 straipsnio 3 dalį, 2021 m. Nacionalinės kolektyvinės sutarties 14 straipsnį. Atsakovė yra darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkė, todėl darbdavys, prieš atleisdamas ją iš darbo, privalėjo gauti Valstybinės darbo inspekcijos sutikimą, tačiau tokio nebuvo. Teismas apskritai nepasisakė dėl šių atsakovės apeliacinio skundo argumentų; 4) pirmosios instancijos teismas nusprendė negrąžinti atsakovės į buvusį darbą, motyvuodamas tuo, kad jos pareigybė yra panaikinta. Atsakovė apeliacinės instancijos teismui pateikė duomenis, kad Rokiškio socialinės paramos centre atsilaisvino darbo vieta, kuri yra lygiavertė jos buvusiai pareigybei. Grąžinus atsakovę į darbą, būtų apgintos jos teisės ir įvykdytas teisingumas.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, sprendžia, kad jais neformuluojami tokie teisės klausimai, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, k a d apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir k a d tai galėjo turėti įtakos neteisėtam teismo sprendimui priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Goda Ambrasaitė-Balynienė

Gražina Davidonienė

Algirdas Taminskas